

Noty o autorach

Mateusz ANTONIUK, dr hab., adiunkt w Katedrze Historii Literatury Polskiej XX Wieku na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, literaturoznawca. Zajmuje się literaturą polskiego modernizmu i krytyką genetyczną. Współautor i redaktor monografii *Pracownia Herberta. Studia nad procesem tekstotwórczym* (2017); autor książek: *Słowo raz obudzone. Poezja Czesława Miłosza: próby czytania* (2015), *Otwieranie głosu. Studium o wczesnej twórczości Zbigniewa Herberta* (2009), *Kultura małomówna Stanisława Lacka. W kręgu młodopolskiej świadomości mowy i milczenia* (2006). Kierownik Pracowni Badań nad Procesem Twórczym / Centre for Creativity Research (Wydział Polonistyki UJ). Członek redakcji czasopisma „Konteksty Kultury”.

Wojciech BROWARNY (ur. 1970), prof. nadzwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego, historyk literatury polskiej, regionalista, krytyk literacki. Pracuje w Instytucie Filologii Polskiej UW, w którym kieruje Zakładem Historii Literatury Polskiej po 1918 roku i Pracownią Badań Regionalnych. Członek Komitetu Nauk o Literaturze Polskiej Akademii Nauk. Naukowo zajmuje się współczesną polską prozą, kulturą literacką na Dolnym Śląsku po 1945 roku, antropologicznymi problemami nowoczesności, związkami kultury i historii z przyrodą. Autor książek, między innymi: *Tadeusz Różewicz and Modern Identity in Poland since the Second World War* (Wrocław 2019), *Historie odzyskane. Literackie dziedzictwo Wrocławia i Dolnego Śląska* (Wrocław 2019), *W drodze. Wrocław śladami Tadeusza Różewicza* (Wrocław 2021) oraz wstępu i opracowania *Wyboru prozy Tadeusza Różewicza* w serii Biblioteki Narodowej (Wrocław 2021).

Tomasz CIEŚLAK, dr hab., prof. UŁ, historyk literatury i krytyk literacki, pracownik Instytutu Filologii Polskiej i Logopedii Uniwersytetu Łódzkiego. Głównym obszarem jego zainteresowań jest dwudziestowieczna i najnowsza poezja polska. Autor książek: *W poszukiwaniu ostatecznej tajemnicy. Szkice o polskiej literaturze XX wieku i najnowszej* (Łódź 2009) i monografii *Nowa poezja polska wobec poprzedników. Lektura relacyjna* (Łódź 2011). Współredaktor i współautor monografii wieloautorskich: *Literatura polska 1990–2000* (t. 1–2, Kraków 2002); *Nowa poezja polska. Twórcy – tematy – motywy* (Kraków 2009); *Cielesność*

w polskiej poezji najnowszej (Łódź 2010). Odrębne pole jego działalności naukowej stanowią zagadnienia regionalnego życia literackiego.

Adam DZIADEK, prof. dr hab., zajmuje się literaturoznawstwem teoretycznym, komparatystyką, Men's Studies, krytyką genetyczną, a także przekładem prac naukowych. Autor książek *Rytm i podmiot w liryce Jarosława Iwaszkiewicza i Aleksandra Wata* (Katowice 1999), *Obrazy i wiersze. Z zagadnień interferencji sztuk w polskiej poezji współczesnej* (Katowice 2004 i 2011), *Na marginesach lektury. Szkice teoretyczne* (Katowice 2006), *Obrazy i teksty. Interferencje i interpretacje* (Katowice 2007). W serii Biblioteka Narodowa wydał *Wybór wierszy Aleksandra Wata* (Wrocław 2008). Swoje rozprawy ogłaszał między innymi w „Pamiętniku Literackim”, „Tekstach Drugich” i „Przestrzeniach Teorii”. Tłumacz prac Rolanda Barthes'a, Jacques'a Derridy, Jeana-Luca Nancy, Marca Augé, Clifforda Geertza, Raewyn Connell, Daniela Ferrera. Opublikował też przekład książki Gérarda Rauleta *Filozofia niemiecka po 1945* (Warszawa 2013). W ostatnich latach wydał *Projekt krytyki somatycznej* (Warszawa 2014), *Notatniki Aleksandra Wata* (Warszawa 2015; edycja wspólnie z Janem Zielińskim) oraz *Somatic Criticism Project* (Frankfurt am Main 2018). W ramach projektów badawczych NCN kierował między innymi grantem Maestro 4 „Męskość w literaturze i kulturze polskiej od XIX wieku do współczesności” – jednym z rezultatów projektu jest seria wydawnicza „Studia o męskości”, która ukazuje się nakładem Wydawnictwa IBL PAN. Pełni funkcję opiekuna w projektach NCN Fuga i Preludium. Od roku 2007 jest członkiem komitetu redakcyjnego „Pamiętnika Literackiego”, a także członkiem Rady Naukowej Instytutu Badań Literackich PAN.

Jarosław FAZAN (ur. 1966), dr hab., prof. UJ, historyk literatury XX wieku, nauczyciel akademicki, edytor *Pism Tadeusza Peipera* (opracował dwa tomy – wraz z Katarzyną Fazan *Wśród ludzi na scenach i na ekranie* oraz *Gabriela Zapolska jako aktorka*). Pracuje w Katedrze Kultury Literackiej Pogranicza na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autor książek *Ale Ja nie Bóg. Kontemplacja i teatr w dziele Mirona Białoszewskiego* (1999) i *Od metafory do urojenia. Próba patografii Tadeusza Peipera* (2010); współredaktor tomów *Żagary. Środowisko kulturowe grupy literackiej* (2009), *Na pograniczach literatury* (2012), *Formacja 1910: biografie równoległe* (2013); opracował razem z Tadeuszem Bujnickim i Krzysztofem Zajasem tom *Żagary. Antologia poezji* (2019) w serii Biblioteki Narodowej wydawnictwa Ossolineum. Wraz z Krzysztofem Zajasem redaguje serię *Polish Studies – Transdisciplinary Perspectives* w wydawnictwie Peter Lang. Kieruje Ośrodkiem Badań nad Awangardą, utworzonym na Wydziale Polonistyki UJ.

Aleksander FIUT, prof. dr hab., badacz literatury, krytyk literacki, eseista, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Jest autorem między innymi książek: *Moment wieczny. Poezja Czesława Miłosza* (1987, 1993, 1998), *Pytanie o tożsamość* (1995), *Być (albo nie być) Środkowoeuropejczykiem* (1999), *W stronę Miłosza* (2003), *Z Miłoszem*

(2011), *We władzy pozoru* (2015), *Po kropce* (2016), *Autoportret przekorny. Rozmowy z Czesławem Miłoszem* (1986, 1988, 1994). Jego książki i szkice tłumaczone były na wiele języków obcych.

Louis HAY, prof., założyciel i jeden z najwybitniejszych przedstawicieli krytyki genetycznej. W latach sześćdziesiątych XX wieku stworzył zespół badawczy zajmujący się archiwum Heinego, który stał się załączkiem późniejszego ITEM-u (Institut des Textes et Manuscrits Modernes), czyli paryskiego ośrodka badań nad procesem twórczym. Opracował narzędzia na potrzeby analizy rękopisów i uczestniczył w pracach skupiających się wokół problematyki teorii genetycznej. Jego liczne publikacje odegrały kluczową rolę w kształtowaniu tożsamości krytyki genetycznej. Jest autorem głośnego artykułu *Does Text Exist*, opublikowanego w roku 1988 na łamach pisma „Studies in Bibliography”, który wywarł wpływ na amerykańską tekstologię. W roku 2002 ukazał się zbiór jego esejów pod tytułem *La Littérature des écrivains: Questiones de critique génétique*. W polskich przekładach ukazały się dotychczas jego teksty: *Obrona i iluminacja strony* oraz *Przesłanie do uczestników konferencji „Genesis–Cracow 2019”* (oba w „Wielogłosie” 2019, nr 1).

Marian KISIEL, profesor w Instytucie Literaturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Członek Komitetu Nauk o Literaturze PAN oraz Polskiego PEN Clubu. Opublikował kilkanaście książek o polskiej literaturze XX wieku, w których podjął problematykę historii literatury jako nauki o literaturze, kultury literackiej jako wyzwania rzuconego socjologii lektury, krytyki literackiej jako wyznania autobiograficznego, literatury emigracyjnej jako splotu programów i postaw ideowych, poezji jako doświadczenia. W roku 2021 nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego ukazała się jego książka *Splot. Szkice o poezji polskiej, rosyjskiej i żydowskiej*.

Tomasz KUNZ, dr hab., adiunkt w Katedrze Antropologii Literatury i Badań Kulturowych na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, historyk i teoretyk literatury, krytyk literacki, tłumacz, członek jury Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius. Autor książek *Strategie negatywne w poezji Tadeusza Różewicza* (Kraków 2005) i *Więcej niż słowa. Literatura jako forma istnienia* (Kraków 2019). Redaktor tomów zbiorowych *Próba rekonstrukcji. Szkice o twórczości Tadeusza Różewicza* (Kraków 2014) i *Wojaczek – przeczytany* (Kraków 2016).

Anna ŁEBKOWSKA, prof. dr hab., pracownik Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego (Katedra Antropologii Literatury i Badań Kulturowych). Główne kierunki zainteresowań naukowych: badanie literatury w perspektywie antropologii kulturowej, teorie płci kulturowej, kategoria narracji, empatia jako antropologiczna kategoria literatury, kategoria cielesności, afekty, zmysły, współczesne teorie fikcji literackiej, teorie możliwych światów, literatura XX i XXI wieku.

Autorka książek: *Fikcja jako możliwość* (wyd. I, Kraków 1991; wydanie II rozszerzone, Kraków 1998), *Między teoriami a fikcją literacką* (Kraków 2001), *Empatia. O literackich narracjach przełomu XX i XXI wieku* (Kraków 2008), *Somatopoetyka – afekty – wyobrażenia. Literatura XX i XXI wieku* (Kraków 2019).

Zbigniew MAJCHROWSKI, profesor w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Gdańskiego, literaturoznawca i teatrolog. Jest autorem książek: „*Poezja jak otwarta rana*”. *Czytając Różewicza* (1993), *Gombrowicz i cień wieszczka* (1995), *Cela Konrada. Powracając do Mickiewicza* (1998), *Różewicz* (2000), *Mickiewicz i wiek dwudziesty* (2006), *Krypta Gustawa* (2021). Redagował z Marią Janion tom *Odmieńcy* (1982) z cyklu „Transgresje”. Edytor teatraliów Andrzeja Kijowskiego *Rytuały oglądania* (2005). Współautor i redaktor wielu prac zbiorowych, między innymi: *Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu* (1993), *Świat według Thémersonów* (1994), *Mickiewicz. Sen i widzenie* (2001), *Dramat polski. Interpretacje* (2001), *Księga Janion* (2007), *Wojna i postpamięć* (2011), *Re: Iredyński* (2019). Jego artykuły były tłumaczone na język angielski, niemiecki, włoski i litewski.

Maria MARSZAŁEK, dr, ukończyła historię sztuki i psychologię na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz studia doktoranckie na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Laureatka stypendium „European Museum of the Year Award” dla młodych pracowników muzeów, nauczycielka akademicka, autorka artykułów naukowych o związkach poezji i sztuk wizualnych (publikowanych między innymi w „Rocznikach Humanistycznych”, „Formacie”). Kuratorka wystawy „Pan Tadeusz Różewicz”, pracuje w Gabinetach Świadców Historii w Muzeum Pana Tadeusza przy Ossolineum.

Krystyna PIETRYCH, dr hab., prof. UŁ, kierownik Zakładu Literatury i Tradycji Romantyzmu Uniwersytetu Łódzkiego oraz kierownik Interdyscyplinarnego Centrum Badań Humanistycznych UŁ. Redaktor naczelna rocznika „Czytanie Literatury. Łódzkie Studia Literaturoznawcze”. Główny obszar jej zainteresowań stanowi dwudziestowieczna poezja polska, pisała między innymi o wierszach Leśmiana, Tuwima, Baczyńskiego, Wata, Szymborskiej, Herberta, Białoszewskiego, Barańczaka, Iwaskiewicza, Różewicza, Miłosza, Krynickiego, Sommera. Autorka monografii o poezji Aleksandra Wata (*O „Wierszach śródziemnomorskich” Aleksandra Wata*, Warszawa 1996) oraz edytorka jego pism (*Dziennik bez samogłosek*, Warszawa 2001). Nadto opublikowała „*Co poezji po bólu?*” *Empatyczne przestrzenie* (Łódź 2009) oraz *O czym (nie) mówią poeci?* (Łódź 2019). Ostatnio opracowała wydanie krytyczne poematu Wata *Ja z jednej strony i Ja z drugiej strony mego mopsożelaznego piecyka* (Łódź 2021).

Julia RÓŻEWICZ (ur. 1982 we Wrocławiu), absolwentka bohemistyki we Wrocławiu i Pradze, tłumaczka książek współczesnych autorów czeskich. Od 2010 prowadzi wydawnictwo Afera specjalizujące się w najnowszej literaturze czeskiej,

poprzez które wprowadziła na rynek polski wielu autorów dotąd u nas niepublikowanych. Tłumaczy beletrystykę, literaturę dziecięcą, literaturę faktu, ekonomiczną oraz scenariusze filmowe. Laureatka Nagrody „Literatury na Świecie” 2014 za przekład książki Petry Hůlovej *Plastikowe M3, czyli czeska pornografia*, jurorka czeskiej Nagrody Państwowej w dziedzinie literatury, Nagrody im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego i wielu konkursów przekładowych.

Dorota SIWOR, dr hab., adiunkt na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego; badaczka historii literatury XX wieku, współzałożycielka i redaktorka „Kontekstów Kultury”, prezes Stowarzyszenia „Czuli barbarzyńcy – Razem dla Europy Środkowej” oraz współtwórczyni cyklicznego festiwalu „Czuli barbarzyńcy” poświęconego współczesnej literaturze i kulturze czeskiej. Autorka książek *W kręgu mitu, magii i rytuału. O prozie Tadeusza Nowaka* (2002), *Tropy mitu i rytuału. O polskiej prozie współczesnej – nie tylko najnowszej* (2019) oraz licznych artykułów. Redaktor i współredaktor kilkunastu tomów zbiorowych.